

poslužuje, naj Slovenske poštenjake zapelje v svoje zanjke. Nemškutarji se prilizujejo Slovincem, jih vabijo v znane šnopsarije v celjskem mestu, da bi jih vlovili v svoje mreže. Na čast našim možem bodi rečeno, da po tej poti jo bojo nemčurji slabo skupili. Posebno tistega malle-ga šnopsarja iz Hudinje, s mustačami okoli ušes, opominjamo, naj nam pri miru pusti naše može, drugače ga bomo prijeli pri njegovem pravem imenu. Da bi ti nemškutarjski šnopsarji preplašili naše ljudi, začeli so zopet trositi grde laži; med drugim trdijo, da je g. Jožef Levičnik, posestnik na Bregu zapustil slovenski tabor ter se pridružil nemškutarjem. To je gola laž. Odkar je g. Levičnik sprevidel nesramno obnašanje grdih nemškutarjskih liberalcev in spoznal poštene namene slovenske stranke, se je tudi popolnoma pridružil našim možem. Nemškutarjskim kolovodjem v Celji se se vé sline cedijo po tem razumnem možu, kaj radi bi ga rabili za svoje slabe namene; toda ne strahovanje Vahterčino, ki ga je že prav grdo opsovala, ne prilizovanje ga ne bo omajalo v njegovem obnašanju. Vsaj kot Slovenec dobro sprevidi, da na slovenski zemlji ima biti le Slovenec gospodar; to mu je pa tudi jasno kot beli dan, da za okolico bojo menda le boljše gospodarili domačini in okoličani, kakor pa nemškutarji in lažiliberalci iz celjskega mesta. Pametni okoličani se toraj ne bojo dali premotiti ne po šnopsu ne po lažeh, temveč bojo pokazali vsem takim sleparjem vrata.

Iz Črešnjevca. Na belo nedeljo je občinski zastop vrhloški javno sejo imel. Občinski pisar, črešjevski nadučitelj G. . . r, najboljši prijatelj slaboglasnega Sorschagga, s katerim sta noč in dan skupaj, začne zapisnik občinske seje, nemško spisan, brati in na slovensko prelagati. Vzdigne se tedaj eden občinskih svetovalec, ter reče g. G. . . rju: „Pa bi nam vendar zapisnike slovensko spisovali, da bi jih vsaj vsaki lahko razumel in se prepričal, da je vse v redu.“ Te besede pa našega, drugače jako prijaznega občinskega pisarja g. G. . . rja tako razjezijo, da nam v sveti jezi svoje pravo „lisjakovo“ lice pokaže ter nad govornikom zakriči: „Ja, Vi „Slov. Gospodarja“ berete in mu vse verujete; kar v „Slov. Gospodarji“ stoji je vse laž, „Slov. Gosp.“ same laži piše.“ (To je nesramno klafanje. Je li tudi laž, da je ubogi Kresnik po krivici v ječi bil, je li laž, da je Sorschagg cesarja ljubeznjivega psoval in obsojen bil. Sicer pa ako ščenetu na rep stopiš, začvili. Uredništvo.) Ko mu govornik pritrdi, da res „Slov. Gosp.“ vedno in vestno bere — vendar bolj kakor g. G. . . r, on „Lisjaka“ bolj bere in mu veruje — in mu vse veruje, ker do zdaj še „Slov. Gosp.“ ni mogel na laži zaslediti, razjezi se še g. G. . . r bolj, in se hu-

duje, da slovenščino ljubi, pa „Slov. Gosp.“ bere. Je li to spodobno, da se g. nadučitelj in obč. pisar v javni občinski seji v izvrstni in pošteno slovenski list zaletava in ga obrekuje? Se li z javno službo g. nadučitelja vjema, da slovenski list, ki ga tukaj skoraj vsi beremo in visoko cenimo, na laži stavi, ter tako med nami mir kali? Glejte taki so krivi preroki! Za prijaznim obličjem je „Lisjak“ skrit. Vsaki pa bode pritrdil, da kdor tako naš list „Slov. Gospodarja“ sovraži in zaničevanje do njega širi, on tudi nas, jegove čitatelje zaničuje, on Slovence zaničuje, od katerih in pri katerih živi. Varujmo se takih krivih prerokov in ne poslušajmo njihovih slabih naukov. Pustimo g. G. . . rja, Sorschagga pa jhovega „Lisjaka“ na stran, naj se imajo, dobro jim stori! Svoji k svojim! Saj imamo tudi take poštene prave slovenske može, ki tudi „Slov. Gosp.“ berejo in na nja verujejo. Prihodnjic pa še kaj več od nas. Trnovce, občina Vrhloga, fara Črešnjevce, dne 20. aprila 1884. Franc Papež, kmet in občinski svetovalec.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesar mudi se na Dunaji, cesarica v Heidelbergu na Nemškem, cesarjevič Rudolf pa je obiskal sultana, Carigrad, mesto Brusu v Aziji in se vrača sedaj nad Varno, Ruščuk, Bukurešt, Beligrad in Zemun domov. — Državni zbor začne jutri zopet zborovati. Ima se odločiti, bo li država severno železnico za 127 milijonov kupila, kakor mogoč želimo, ali za 80 let zopet prepustila judu Rothschildu in njegovim drugom; ova železnica je s svojimi tarifami grozno nadlegovala ljudi in mnogo škodovala. Judi so pa se neznano bogatili z njo. — Mestno nemško prebivalstvo je grdo sprideno; ministri so Dunajčane hoteli rešiti pa tudi naše mesarje in živinorejce judovskih mešetarjev za vogersko živino. V zadregah osnujejo mešetarji v Požunu kljubujoč sejem živinski. Domoljubnost uže je velevala, ta sejem prezirati. Tega pa Dunajčan ne stori, velikoveč mesar Nagelschmidt gre v Požun in javno hvali ošabne Magjare, da so mešetarjem Judom pomogli ter prosil naj nas vselej proti našim ministrom podpirajo. Tako nesramno pljuva takšno mestno človeče v lastno skledo. — Nič manj nesramen je šulvereinski glavač dr. Weithof. Ta je šel naravnost v prajzovski Berlin k „allgemeiner deutscher Schulverein“ ter rekel, naj ono pri nas vse delo „posredno“ t. j. s pomočjo dunajskega šulvereina opravlja. To je očiten dokaz, da je naš šulverein veja prajzovskega in dela na povelje in s podporo inozemskega, tujega prajzovskega društva. Kakšni lažnjivci so torej naši štajerski šulvereinarji, ki to vpičo kmetov tajijo,

kar se za gospode „deučarje“ javno po novinah naznanja! Sram jih bodi, te izrodke mile naše Avstrije, ki naše dobro ljudstvo zapeljujejo in zvito našemu cesarstvu slabijo. — V Ljubljani so Slovenci pri volitvah za mestni zastop sijajno zmagali, nemčurji še niti volit niso prišli. Hvala Bogu, Slovenci so tam tudi zvijačni napad na njihovo složnost krepko odbili. — Da zaprte kaznovance predobro redijo, kaže upor kaznovancev v kaznilnici v Garstau: napali se v kapeli mešnika pred altarjem in razsajali, da so vojaki komaj jih ukrotili. Mnogo je težko ranjenih, kapela je bila mesnici podobna. V Bosni pa Hercegovini so razkolniški škofje za carigradskega patrijarha pa za se pobirali davek „vladarino“. Ta je sedaj odpravljena na veliko veselje prebivalcev.

Vnanje države. Nemški katoličani so v Kolinu sklenoli krepko braniti se zoper preganjanje, to pa s pomočjo poslancev, dokler jim prajzovski kralj pa njegov Bismark ne privoščita cerkvenega miru; sedaj sta izgana 2 nadškofa, 1000 župnikov, bogoslovnice in duhovnice so zaprte. Tako dela Nемеc luteran zoper Nemca katoličana, podšuntan od freimaurerjev. Ti so Bismarku pomagali vso Nemčijo pograbit, a on je moral jim katoličane v preganjanje prepustiti. Toda vsi nemški cesarji so si glave zlomili, kedar so se zaletavali v skalo sv. Petra. — Francozi so Kitajce tako natepli, da smejo sedaj ves Tonking zasesti. Tudi v Afriki so Francozi velik kos zemlje ob Kongo-reki pograbili. Nemci se jezijo, zakaj niso tega sami prej storili. — Severni Amerikanci pripravljajo v New Orleansu velikansko svetovno razstavo, prostor za njo meri 1.400.000 □'. —

Za poduk in kratek čas.

Štajerski deželni zbor pa Slovenci.

I. S cesarsko diplomo od 20. oktobra 1860 so svitli cesar Franc Jožef I. slovesno izrekli, da ne bodo več sami novih postav dajali ali starih prenavljali, ampak, da bodo tudi narodi, ljudstva imela po izvoljenih poslancih sodelovati in sklepati, to pa v deželnih zborih za posamezne dežele, v državnem zboru pa za celo državo.

Kdo, koliko in kako voli poslance, to je na veliko nesrečo nenemškim narodom pa na grozno škodo kmetskih ljudem bivši nemško-liberalni minister Schmerling po svojih deželnih redih določil, ki so dne 20. februarja 1861 obveljali. Po teh volilnih redih so dobili meščanje in tržanje pa grajščaki povsod odločilno oblast v deželnih zborih, čeravno so kmetski ljudje prisiljeni ogromno večino deželnih doklad plačevati. Tem je namreč premalo, onim preveč po-

slancev odmerjenih. Tako so prišli na Štajerskem nemški liberalci mest in trgov združeni z nemško-liberalnimi grajščaki do silne oblasti v deželi in se tako utrdili, da še nas sedaj, ko je minulo 23 let, prav nemilo strahujejo.

Slovencev nas prebiva na Štajerskem več kakor 400.000 duš, plačujemo več kakor $\frac{1}{5}$ vseh deželnih doklad pa so nam v primeri k nemškim kmetom najmanj 5 poslancev odškrenoli. Vrhu tega še sprva nismo se narodnosti prav zavedali in volili nemške liberalce in kričalice, katerih so nam meščani s tržani vsilili. Sicer pa so nemški kmetje tudi dolgo plesali, kakor so jim iz mest godli. Prvi deželni zbori bili so po tem takem kar shajališča nemško-liberalnih strankarjev, ki so sebi in svojim v korist deželno mošnjo v rokah držali in deželi vedno večjih deželnih doklad [Landesumlagen] nalagala. L. 1861 je še dosta bilo doklade na direktno dačo 340.017 gld., letos pa še jim je 1.919.200 gld. premalo. Za Slovence nimajo nikoli dobre besede, še manj pa penez. Vse vlečejo v gornji in spodnji Štajer ali pa v Gradec, za kar vse imamo le preveč dokazov.

Meseca sušca 1861 bile so prve volitve 60 poslancev: veliki posestniki [vseh je komaj 260 in plačujejo, kakor je g. Herman objavil davka 80.326 fl.] so izvolili 12 poslancev, med njimi je bil tudi Karneri pa Pauer, mesta in trgi 19 [med njimi je bil Tappeiner za Maribor, dr. Mulley za Celje in neumrljivi dr. Waser za Ptuj]. Mesta in trgi štejejo le 120.355 duš in plačajo 326.931 fl. direktnega davka. Graška trgovska zbornica je izvolila 3 poslance, Leobenska tudi 3, slovenski Štajer pa take zbornice niti nima. Ker v totih zbornicah zopet meščani odločujejo, tako pride na nje 25 poslancev. Kmetov ljudi je 860.105 duš in plačajo 1.800.422 fl. davka, pa izvolijo le 23 poslancev.

L. 1861 bili so na Slovenskem izvoljeni: v Mariboru: Alois Feirer pa Matija Loeschnigg v Slov. Gradci Mat. Lohninger, v Ljutomeru Ant. Globočnik, v Ptujih Mih. Herman, v Brežicah Jan. Janežič in v Celji: dr. Mörtl (pozneje 1865 dr. Razlag) in Jos. Wolf (pozneje l. 1862 plem. Resinger in 1863 Joh. Lichtenegger. —

Slovenci smo torej imeli sprva le Hermana, pozneje še dr. Razlaga v deželnem zboru. Knezoškof Slomšek so nam uže l. 1862 umrli. Oba deželna škofa in vodja graškega vseučilišča imajo sedež v zboru, ki torej šteje vкуп 63 udov.

Druge volitve bile so l. 1867. Slovenci smo tedaj prvokrat bolj urejeni in zavedni stopili na volišče s sijajnim uspehom. Popihali smo vse liberalce in nemškutarje. Bili so izvoljeni naši: dr. Prelog (Ljutomer), Herman (Ptuj), Lenček (Brežice), Rak (Slov. Gradec),